

BACTERICERA COCKERELLI (ŠULC) SZKODNIK PODLEGAJĄCY OBOWIĄZKOWI ZWALCZANIA

Bactericera cockerelli: nimfa (po lewej) i osobnik dorosły (po prawej) (fot Oregon State University, Irrigated Agricultural Entomology Program (Rondon),, <https://gd.eppo.int/>).

Bactericera cockerelli: objawy porażenia ziemniaka – plamistość i zwijanie się liści i stopniowe obumieranie rośliny (po lewej) i porażona przez szkodnika roślina papryki (po prawej) (fot po lewej: Oregon State University, Irrigated Agricultural Entomology Program (Rondon); fot po prawej, Laura Martines; <https://gd.eppo.int/>).

Ulotka nie jest przeznaczona do wykorzystania w celach komercyjnych.

Zasięg występowania i opis agrofaga

Szkodnik jak dotąd został stwierdzony w Ameryce Północnej (Kanada, Meksyk, USA) Środkowej (Gwatemala, Honduras, Nikaragua, Panama, Salwador) i Południowej (Ekwador), a ponadto w Australii i Nowej Zelandii.

B. cockerelli jest pluskwiakiem równoskrzydłym z rodziny bolanicowatych (Triozidae). Znajdujące się na liściach nimfy są eliptyczne, spłaszczone, początkowo żółtozielone, a ostatecznie zielone, długości 0,3-1,6 mm. Osobniki dorosłe są początkowo jasnozielone, a następnie ciemnozielone, z białymi lub żółtymi przepaskami na głowie i tułowi, zaopatrzone w dwie pary przezroczystych skrzydeł. Dorastają one do 2,5-3,0 mm długości.

Rośliny żywicielskie

Rośliny z rodziny psiankowatych (Solanaceae): ziemniak (*Solanum tuberosum*), pomidor (*Solanum lycopersicum*), papryka (*Capsicum annuum*, *C. futescens*), oierzyna (*Solanum melongena*), tytoń (*Nicotiana tabacum*) oraz gatunki dziko rosnące; rozwój szkodnika stwierdzono też na niektórych powojowatych (Convulvaceae), takich jak powój polny (*Convolvulus arvensis*) i wilec ziemniaczany (*Ipomoea batatas*).

Objawy występowania i szkodliwość

Na ziemniakach i pomidorach obserwuje się opóźniony wzrost, chlorozę i plamistość młodych liści, zwijanie się liści ku górze, skrócenie i grubienie końcowych międzywęźli, w wyniku czego powstają rozety, powiększone węzły, gałęzie pachowe. Na roślinach ziemniaka powstają bulwy powietrzne. Ponadto wytwarzane są liczne, małe i niskiej jakości owoce pomidora oraz liczne, małe i zniekształcone bulwy ziemniaków. *B. cockerelli* jest wektorem

bakterii *Candidatus Liberibacter solanacearum*, stąd na zasiedlonych przez szkodnika roślinach psiankowatych mogą znajdować się objawy chorobowe spowodowane przez tę bakterię, opisane w ulotce na jej temat.

B. cockerellii jest groźnym szkodnikiem ziemniaka, pomidora i papryki. Na niektórych plantacjach ziemniaka szkodnik poraża do 100% roślin, wywołując straty w plonach dochodzące do 50%, a ponadto obniżając, jakość bulw. Bardzo istotne znaczenie ma także przenoszenie przez szkodnika bakterii *Candidatus Liberibacter solanacearum*, która może wywoływać dalsze szkody gospodarcze w uprawie ziemniaków.

Sposoby rozprzestrzeniania i przenikania

Osobniki dorosłe mogą przelatywać na dość znaczny dystans. Na większe odległości szkodnik może rozprzestrzeniać się wraz z roślinami do sadzenia gatunków żywicielskich oraz owocami pomidora, papryki i oierzyny, lecz nie na bulwach ziemniaka.

Zwalczanie

Bardzo istotny jest monitoring występowania szkodnika, np. przy użyciu czerpaków entomologicznych. Do zwalczania szkodnika stosuje się insektycydy. Szkodnika charakteryzuje wytwarzanie odporności na środki ochrony roślin, stąd zabiegi powinny być wykonywane przemiennie, przy użyciu różnych insektycydów.

Wymagania fitosanitarne

W Polsce gatunek *Bactericera cockerellii* podlega obowiązkowi zwalczania.